

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

4

JULY – AUGUST 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радун Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Ляззат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAIEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. 16895-Ж, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2021

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

Sembiyeva L.M.^{1,*}, Zhagyparova A.O.¹, Tazhikenova S.K.¹, Petrov A.M.², Bekbolsynova A.¹

¹L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan;

²Financial University under the Government of the Russian Federation, Moscow, Russian Federation.

E-mail: sembiyeva@mail.ru

CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES

Abstract: the article discusses the directions of monetary policy in the Republic of Kazakhstan, analyzes the indicators of the main targets achieved. The analysis showed the effectiveness of the monetary policy pursued by the National Bank of the Republic of Kazakhstan. In the process of economic regulation, the state widely uses monetary measures. Like the financial mechanism, they are considered in two ways. On the one hand, these measures are an integral part of the entire complex of economic policy, on the other hand, credit regulation acts as a kind of instrument of government intervention in the economy.

Instability in world financial markets, especially developing ones, requires a revision of approaches to monetary and financial policy. The growing importance of monetary policy for the modern Kazakhstani economy is supported by more established and developed market-based methods of economic management, as well as the transition of the economy to sustainable development. However, it can be noted that this policy has not yet been effective enough. This is largely due to the lack of domestic research on theoretical and practical issues of the monetary impact on the economy, known as the transmission mechanism.

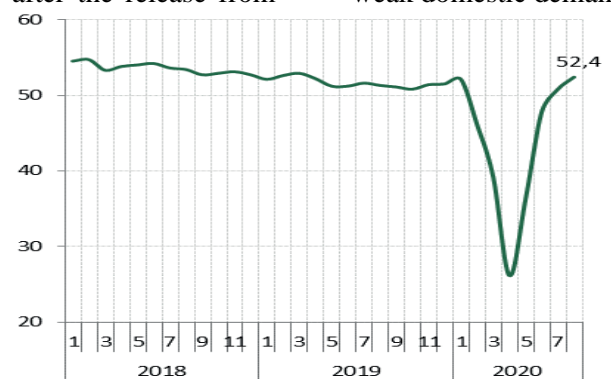
The authors assessed the effectiveness of monetary and fiscal policy, developed proposals for the effective impact of monetary and financial instruments on the sustainable development of the economy of Kazakhstan.

The prospects for the development of the world economy are still fraught with high uncertainty. Amid repeated outbreaks of COVID-19, economic activity is recovering at a slower pace, delaying the process of restarting economies and recovering pre-crisis levels of production. Nevertheless, international organizations believe that the largest recession in the global economy took place in the second quarter of 2020, and already in 2021 the growth rate of the world economy will move into positive territory. In general, global GDP is expected to contract by 3.7-4.5% during 2020, and by 2021, annual growth will exceed 5%.

Key words: Monetary policy, GDP, money-credit policy, National Bank of the Republic of Kazakhstan.

Introduction. As for the main countries - trade partners of Kazakhstan, the situation is developing in different directions. The economy of China continues to recover after the release from

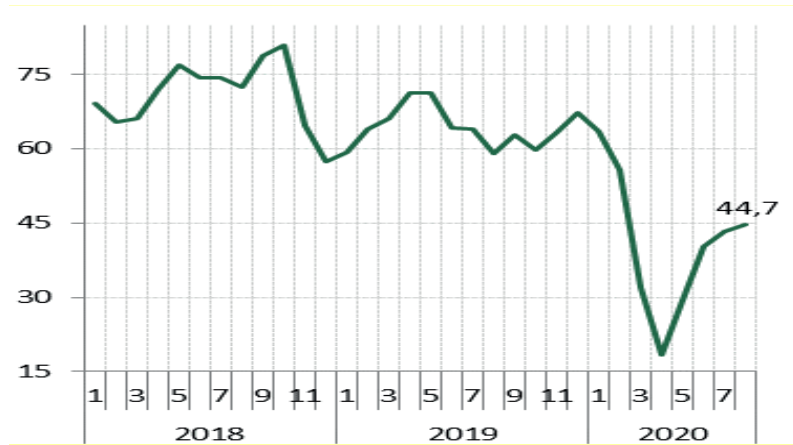
quarantine, while the economies of the EU and Russia continued to contract against the backdrop of a drop in industry, investment, foreign trade and weak domestic demand.

Picture 1. Global Composite PMI

It should be noted that today the number of COVID-19 cases in the world has reached 46.5 million cases, and taking into account the negative expectations of the second wave, following the lockdowns in Germany and France, new restrictive measures were announced in the UK.

For the first time since January 2020, the global manufacturing and services sectors recorded growth, as evidenced by the latest PMI data. The decline in global trade slowed down on the back of growing export orders.

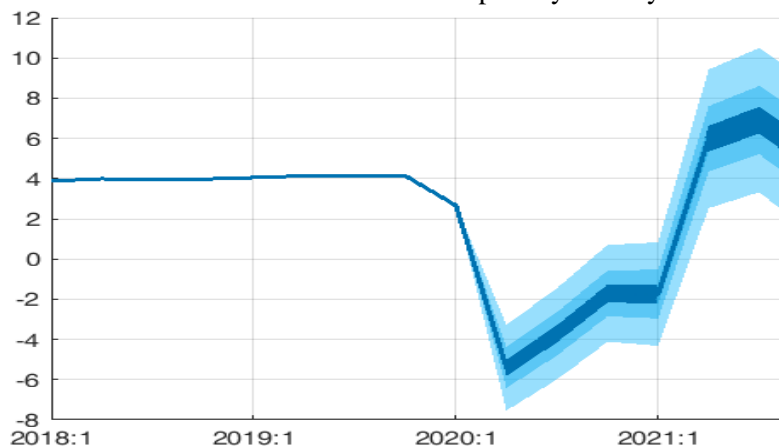

Picture 2. Brent crude oil price, USD (monthly average)

Materials and methods. Thus, the volatility of oil prices has significantly decreased in the world oil market. In August 2020, the cost of one barrel of Brent crude averaged \$ 44.7, which is 2.4 times higher than in April 2020. The stabilization of oil prices was facilitated by the improved dynamics of world oil consumption and a decrease in world oil production as a result of the agreement on the reduction of oil production by the OPEC + countries and weaker oil production in the United States and Canada.

The methods used are general scientific and special, such as: a system analysis method; content analysis method; comparative analysis method; analysis and synthesis method; system approach method.

Results and discussion. But today the negative factor for oil is the growth of supply on the market. On October 31, Libyan officials announced an increase in oil production in the country to 800 thousand barrels per day and their plans to increase production to 1.3 million barrels per day in early 2021.

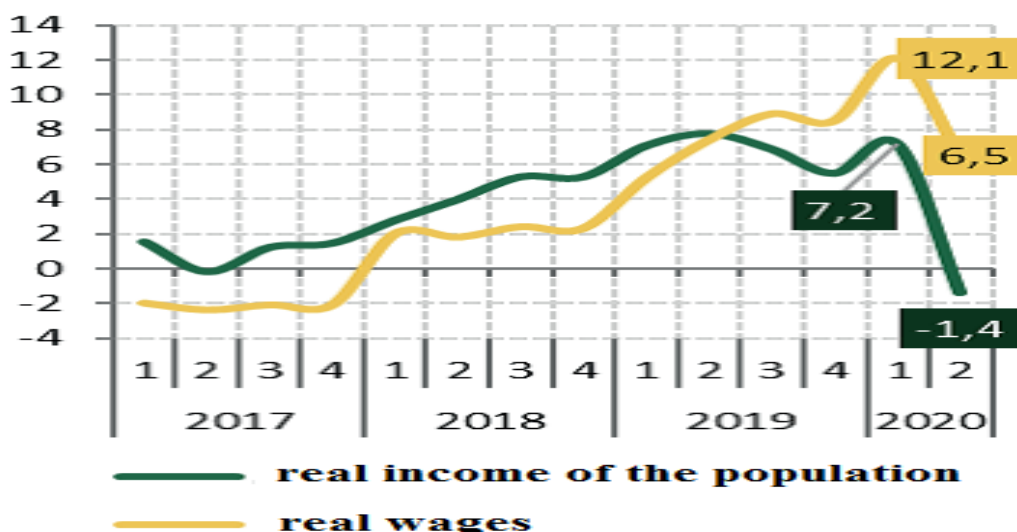

Picture 3. Dynamics of GDP growth in Kazakhstan, %

As for the Economy of Kazakhstan, it also continues to be negatively affected by the COVID-19 pandemic. The introduction of a lockdown and the strengthening of quarantine restrictions in July 2020 against the backdrop of a sharp deterioration in the epidemiological situation in the country had

a negative impact on economic activity. An additional factor was the planned decrease in the rate of oil production in the framework of the implementation of the OPEC + agreements.

What influenced the economic contraction in the first seven months of 2020 was 2.9%.

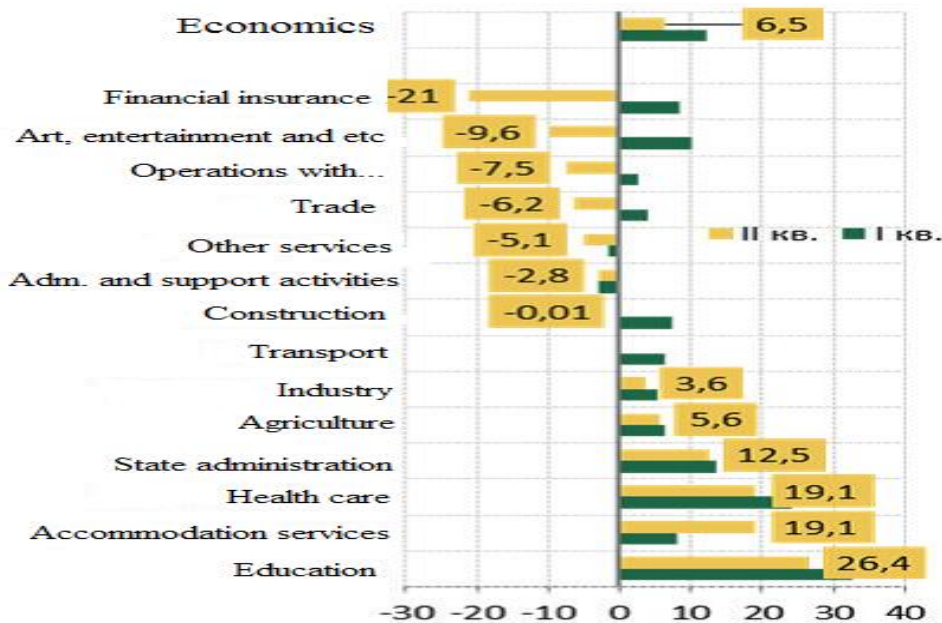

Picture 4. Real incomes of the population and real wages, y/y, %

Quarantine measures adopted by Kazakhstan were most reflected in the decline in trade and transport. This was reflected in the reduction in the volume of retail trade, including non-food products. Construction volumes also showed a

decline, which was due to a significant decrease in construction work in July.

Real incomes of the population decreased by 1.4% y/y amid contraction in economic activity and temporary suspension of real sector enterprises in the second quarter of 2020.

Picture 5. Real wages in 1 and 2 quarters, y/y

The decline in income was largely due to a sharp slowdown in the annual growth rate of real wages from 12.1% in the first quarter of 2020 to 6.5%. In the structure of the population's income, income from employment is 59% (first quarter of 2020).

The positive dynamics is largely supported by a significant acceleration in wages in the public sector. Thus, state budget expenditures in the second quarter increased by 38.6%, pensions in the

nominal income of the population occupy 24% (first quarter of 2020), their indexation in the current year supported incomes and held back an even greater decline in real incomes of the population.

State spending on social assistance and social security increased by 13.9% in January-June 2020. These measures helped to support consumer demand for food and essential goods.

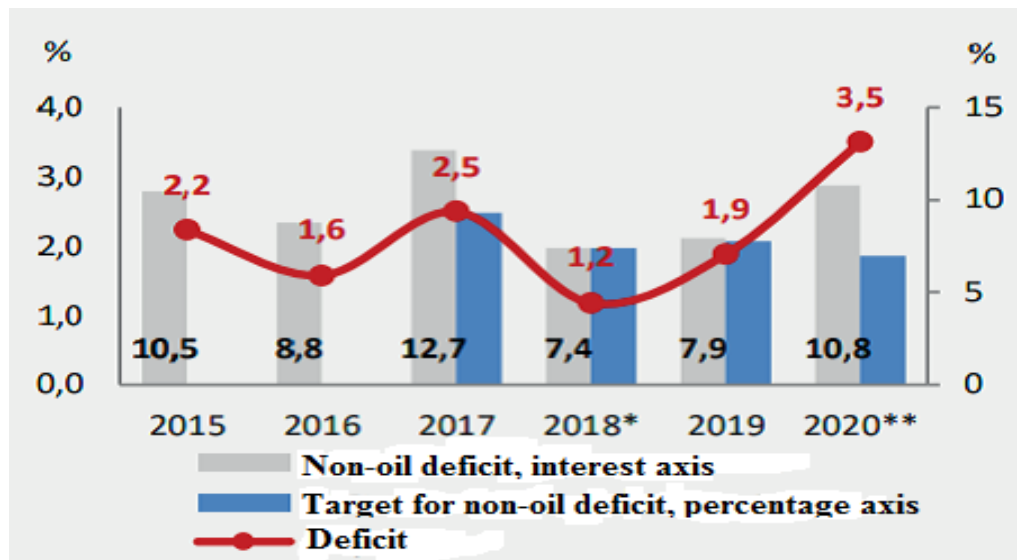

Figure 6. Deficit and non-oil deficit of the republican budget, in% of GDP.
The budget deficit was 3.5% of GDP.

Conclusion. An analysis of the three fiscal rules unrelated to public debt reveals the following:

- the non-oil budget deficit remains at values above 7%, and there is no tendency for its gradual decrease within the framework of the fiscal rule. In turn, the general deficit of the republican budget does not exceed 3% of GDP, but its low values are associated with a high share of transfers in the budget revenues;
- the amount of the guaranteed transfer from the NF of the Republic of Kazakhstan to the republican budget is periodically revised upward,

indicating a low level of fiscal discipline. In addition, the upward revision of the volume of transfers occurs during periods when the economy is above its potential growth rates, signaling the procyclical nature of fiscal policy in certain years;

- the rule of the minimum balance of funds of the NF RK at the level of 30% of GDP is fulfilled, but this is largely due to the weakening of the exchange rate of the tenge. At the same time, in dollar terms, apart from 2019, there is a tendency to reduce funds.

Table 1 - System of instruments of the NBRK

Appointment	Instrument type	Instrument	Collateral	Frequency of holding	Delivery/Withdrawal period
liquidity provision	persistent access operations	currency swap on KASE	USD	By request of banks	1 day
		reverse REPO at KASE	Government securities	By request of banks	1 day
	open market operations	NBRK auction for purchase of securities with reverse sale	Lombard list	asneeded	7 days
withdrawal of liquidity		NBRK notes auction	-	according to the release schedule	28/91/182/364 Days
		NBRK deposit auction	-	Everyday	7 days
	persistent access operations	currency swap on KASE	USD	By request of banks	1 day
		direct REPO on KASE	Government securities	By request of banks	1 day
		NBRK deposits	-	By request of banks	1 day

Starting from the second quarter of 2020, given the risk of a significant decrease in economic activity in the country against the background of deteriorating external and internal conditions, the National Bank began the process of gradual easing of its monetary policy. (The main instruments of monetary policy).

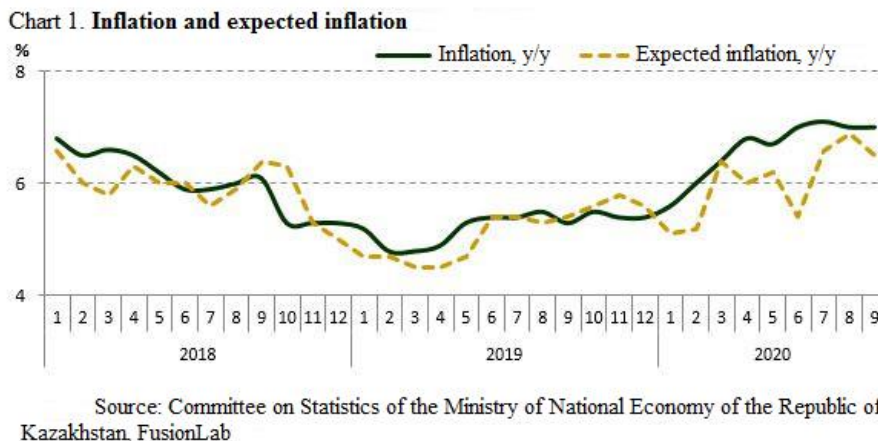

Figure 7. Inflation and expected inflation.

Over the forecast horizon, external inflationary pressure on consumer prices in Kazakhstan is limited, which is due to the fact that inflation in the countries - trading partners of Kazakhstan is below the target.

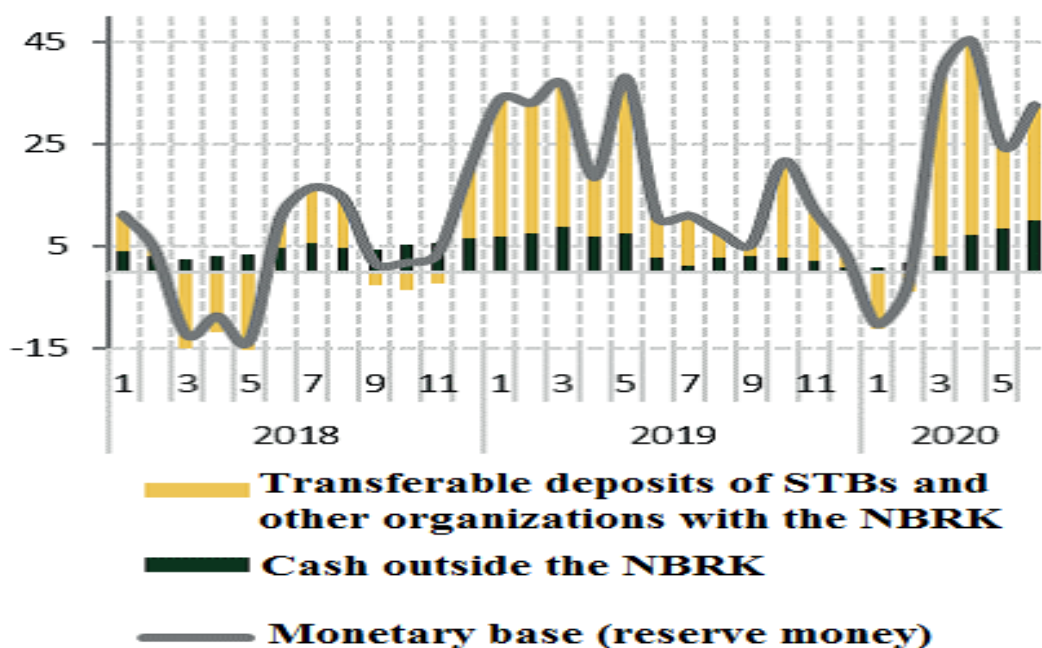

Figure 8. Monetary base, y/y %.

Money supply growth remains at a high level amid the implementation of anti-crisis measures, as well as the growth of retail loans. The money supply in the economy grows with a decreasing money multiplier and the speed of money circulation, as

well as an increase in the monetary base, outstripping the growth of the money supply. This will help maintain a liquidity surplus in the money market against the backdrop of lower domestic demand and weak lending dynamics.

Сембиева Л.М.^{1,*}, Жагыпарова А.О.¹, Тажикенова С.К.¹, Петров А.М.², Бекболсынова А.С.¹

¹Л.Н. Гумилев атындағы Еуразиялық ұлттық университеті;

² Ресей Федерациясы Үкіметінің жанындағы Қаржы университеті, Мәскеу, Ресей.

E-mail: sembiyeva@mail.ru

ЖАҢА ДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ

Аннотация: мақалада Қазақстан Республикасындағы ақша-кредит саясатының бағыттары қаралды, қол жеткізілген негізгі нысаналы бағдарлардың көрсеткіштері талданды. Жүргізілген талдау ҚР Ұлттық Банкі жүргізіп отырған ақша-кредит саясатының тиімділігін көрсетті.

Әлемдік экономиканың қаржылық дағдарысы мен қаржылық тұрақсыздығы жағдайында мемлекеттің ақша-кредит саясатын жүргізудегі маңызды аспект ел ішінде тұрақты ақша айналымын құру және ұлттық валютаның тұрақтылығын сақтау болып табылады.

Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін бағаның болашақ динамикасына қатысты халық пен кәсіпкерлік субъектілерінің күтулерін басқару маңызды шарт болып табылады. Қазіргі уақытта олар жеткілікті түрде тұрақты емес және жекелеген тауарлар немесе қызметтер нарықтарындағы бағалардың өзгеруіне әсер етеді.

Инфляциялық таргеттеу режимінде ақша-кредит саясатын жүргізу өзін табысты дезинфляция, яғни инфляция деңгейін баяулату және тұрақтандыру режимі ретінде көрсетті.

Экономикалық реттеу процесінде мемлекет ақша-кредит шараларын кеңінен қолданады. Қаржылық механизм сияқты, олар екі жолмен қарастырылады. Бір жағынан, бұл шаралар экономикалық саясаттың бүкіл кешенінің ажырамас бөлігі болып табылады, екінші жағынан, несиелік реттеу экономикаға мемлекеттің араласуының өзіндік құралы болып табылады.

Әлемдік қаржы нарығындағы, әсіресе дамушы нарықтағы тұрақсыздық ақша-кредит және қаржы саясатына көзқарастарды қайта қарауды талап етеді. Қазіргі Қазақстан экономикасы үшін ақша-кредит саясатының өсіп келе жатқан маңызы экономиканы басқарудың неғұрлым орныққан және дамыған нарықтық әдістерімен, сондай-ақ экономиканың орнықты дамуға көшуімен нығайтылуда. Дегенмен, бұл саясат әлі де тиімді емес екенін атап өтуге болады. Бұл көбінесе трансмиссиялық механизм деп аталатын экономикаға монетарлық әсер етудің теориялық және практикалық мәселелері бойынша отандық зерттеулердің болмауына байланысты.

Авторлар ақша-кредит және фискалдық саясаттың тиімділігіне бағалау жүргізді, Қазақстан экономикасының тұрақты дамуына ақша-кредит және қаржы құралдарының тиімді әсер етуі бойынша ұсыныстар әзірленді.

Түйін сөздер: монетарлық саясат, ЖІӨ, ақша-кредит саясаты, ҚР Ұлттық Банкі.

Сембиева Л.М.^{1,*}, Жағыпарова А.О.¹, Тажикенова С.К.¹, Петров А.М.², Бекболсынова А.С.¹

¹Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева;

²Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации, Москва, Россия.

E-mail: sembiyeva@mail.ru

СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ

Аннотация: в статье рассмотрены направления денежно-кредитной политики в Республике Казахстан, проанализированы показатели достигнутых основных целевых ориентиров. Проведенный анализ показал эффективность денежно-кредитной политики, проводимой Национальным Банком РК.

В условиях финансового кризиса и финансовой нестабильности мирового хозяйства важным аспектом при проведении денежно-кредитной политики государства является установление устойчивого денежного обращения внутри страны и поддержание стабильности национальной валюты.

Для достижения поставленных целей важным условием становится управление ожиданиями населения и субъектов предпринимательства в отношении будущей динамики цен. В настоящее время они остаются недостаточно стабильными и подвержены влиянию изменения цен на рынках отдельных товаров или услуг.

Проведение денежно-кредитной политики в режиме инфляционного таргетирования зарекомендовал себя в качестве режима успешной дезинфляции, т.е. замедления и стабилизации уровня инфляции.

В процессе экономического регулирования государство широко использует денежно-кредитные меры. Как и финансовый механизм, они рассматриваются двояко. С одной стороны, эти

меры являются составной частью всего комплекса экономической политики, с другой – кредитное регулирование выступает своего рода инструментом государственного вмешательства в экономику.

Нестабильность на мировых финансовых рынках, особенно развивающихся, требует пересмотра подходов к денежно-кредитной и финансовой политике. Растущее значение денежно-кредитной политики для современной казахстанской экономики подкрепляется более устоявшимися и развитыми рыночными методами управления экономикой, а также переходом экономики к устойчивому развитию. Тем не менее можно отметить, что эта политика до сих пор не была достаточно эффективной. В значительной степени это связано с отсутствием отечественных исследований теоретических и практических вопросов монетарного воздействия на экономику, известного как трансмиссионный механизм.

Авторами проведена оценка эффективности денежно-кредитной и фискальной политики, разработаны предложения по эффективному воздействию денежно-кредитных и финансовых инструментов на устойчивое развитие экономики Казахстана.

Ключевые слова: монетарная политика, ВВП, денежно-кредитная политика, Национальный Банк РК.

Information about authors:

Sembieva L.M. – Doctor of Economics, Professor of the Department "State Audit" of the ENU named after L.N. Gumilyov, sembiyeva@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-7926-0443>;

Zhagyparova A.O. – Ph.D., Associate Professor of "Finance" ENU named after LN Gumilyov, Zhagyparova_Aida@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0003-4792-9450>;

Tazhikenova S.K. – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department "State Audit" of the ENU named after L.N. Gumilyov, tazhikenova_sk@enu.kz, <https://orcid.org/0000-0001-9429-4916>;

Petrov A.M. – Doctor of Economic Sciences (Advanced Doctor), Professor of the Accounting, Analysis and Audit Department of the Financial University under the Government of the Russian Federation, Moscow, Russia, AMPetrov@fa.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9648-3278>;

Bekbolsynova A. – Master of Economic Sciences, senior lecturer of the Department "State Audit" of the ENU named after L.N. Gumilyov, bekas.ast@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-5259-1322>.

REFERENCES

- [1] Official website of the IMF // www.imf.org.
- [2] Official website of the Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan // www.minfin.gov.kz.
- [3] Official website of the National Bank of the Republic of Kazakhstan // <https://bsbnb.nationalbank.kz/>.
- [4] Rodionova S.S., Babichev Yu.A. (1991) Monetary regulation of the economy [Denezhno-kreditnoe regulirovaniej ekonomiki]: P.172 (In Russian).
- [5] Lavrushin O.I. (2002) Fundamentals of Monetary Policy: Problems and Realities [Osnovy denezhno – kreditnoj politiki: problemyi realii] 3: 2-5 (In Russian).
- [6] Sembiyeva L.M. (2007) Monograph. Monetary policy in ensuring sustainable development of Kazakhstan's economy: theory, methodology, implementation mechanism. Almaty. ISBN:9965-31-151-X.
- [7] Moiseev S.R. (2005) Monetary policy: theory and practice. The Economist: 652.
- [8] Kuchukova N.K. (1994) Macroeconomic aspects of reforming of the financial and credit system of the Republic of Kazakhstan in conditions of transition to the market economy. Almaty. ISBN:978-601-7240-18-9.
- [9] Svirsky B.A. (2016) The analysis of the monetary policy of the EEU member states within the framework of the development of a single credit market [Analiz denezhno – kreditnoj politiki gosudarstv – chlenov E A JeS v ramkah razvitija edinogo kreditnogo rynka]. 2:100-108 (In Russian).
- [10] Website of the Eurasian Economic Commission www.eurasiancommission.org.
- [11] Website of the National Bank of the Republic of Kazakhstan www.nationalbank.kz.
- [12] Rodionova S.S., Babichev Yu.A. Monetary regulation of the economy. – M.: Finance and statistics, 1991. – p. 172. (In Russian).
- [13] Lavrushin O.I. Monetary Policy Framework: Problems and Realities. // Banking services. - 2002. №3. - p. 2 – 5. (In Russian).
- [14] Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O. Makysh M.K. Role of commercial banks in innovative development of the economy. Reports of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Almaty, 2019. №3. p. 204-214.
- [15] Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Orozonova A.A., Tulegenova Zh.U. Strategy and tactics of financial policy of Kazakhstan in the conditions of development of integration processes. Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Almaty. 2019.- №5. p. 87-96.

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Matkarimova L.К. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ.....	6
Адилбек Торебек ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ PR-КОММУНИКАЦИЯЛАР.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕЛЕРІН ҮЙЛЕСТІРУДІҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ЖАҒАНДАНУ ДӘУІРІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ДАМУ (АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА) ЖӘНЕ ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫН ҚАЙТА БАСТАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. УКРАИНАНЫ МЫСАЛҒА АЛА ОТЫРЫП, АШЫҚ ЭКОНОМИКАДАҒЫ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ ҚҰРАЛДАРЫН ТАҢДАУ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІҢ ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	51
Көкенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЕТЕЛДЕГІ ЕТ ӨНЕРКӘСІБІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ДАМУ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҮСТІ МЕТАЛЛУРГИЯ КӘСПОРЫНДАРЫНЫҢ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ.....	67
Нұрғалиева А.А., Қорабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ЭКОЛОГИЯЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ӨНЕРКӘСІПТЕ ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА РЕСЕЙЛІК КОМПАНИЯЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. ЖАҒАНДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ.....	90
Турысбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касеинова М. АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ТҰРАҚТЫ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАРЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН
МЕН МОНҒОЛИЯ МЫСАЛЫНДА АГРОИНДУСТРИАЛДЫҚ КЕШЕНІН ГЕОЛОГИЯЛЫҚ
ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
COVID-19 КЕЗІНДЕ БАНК АКЦИЯЛАРЫНЫҢ КІРІСТІЛІГІНІҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ.
ВЫШЕГРАД ТОБЫНЫҢ ҚОР БИРЖАЛАРЫНАН АЛЫНҒАН МӘЛІМЕТТЕРІ.....110

Дүйсен Ғ.М., Айтжанова Д.А.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ: ӘЛЕУЕТІ,
ДАМУ МЕХАНИЗМДЕРІ.....118

ҚҰҚЫҚТАНУ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПАРЛАМЕНТТІҢ БАҚЫЛАУ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРІ МЕН НЫСАНДАРЫ.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ
ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....134

Нестеров А.Ю.
ТҮРМЕДЕ ТУЫЛҒАН БАЛАЛАР, ОЛАРДЫҢ ӨМІР ТРАЕКТОРИЯЛАРЫ: ЖАЗАЛАУ
АСПЕКТІСІ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ
ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....152

Тоқтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
СОТ БИЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....158

САЯСАТТАНУ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
МЕМЛЕКЕТАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМ
МӘСЕЛЕСІ.....163

Нысанбаева А.
ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
РЕСЕЙ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҚТАРЫ: ЖАЛПЫ ФАКТОРЛАР
МЕН ДАМУ ӘЛЕУЕТІ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ: ВИРТУАЛДЫ УНИВЕРСИТЕТТІК ОРТАДАҒЫ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫ МЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСТІГІ.....191

Дүйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ЖАЛПЫ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУ ҮДЕРІСІН ИНТЕНСИФИКАЦИЯЛАУДАҒЫ РӨЛІ.....	197
--	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенова П.М. ГОНЗО-МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	205
--	-----

Калибаева А.С. ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҰЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ (ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар ТЕЛЬМАН БОҚЫБАЙҰЛЫ ӘҢГІМЕЛЕРІНДЕГІ КЕЙІПКЕРЛЕР ӘЛЕМІ.....	220
---	-----

ТАРИХ

Закиева Ж.К. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ САНДЫҚ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ БОЛАШАҒЫ.....	229
--	-----

Кышпанаков В. А. XX-XXI ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ХАКАСИЯНЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. ҚАЗАҚ СУРЕТШІЛЕРІНІҢ МИФОЛОГИЯЛЫҚ САНАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ТАРИХТЫҢ РЕКОНСТРУКЦИЯСЫ.....	243
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	6
Адилбек Торбек PR-КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ГАРМОНИЗАЦИИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА РОССИИ И КИТАЯ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ) И ВОЗОБНОВЛЕНИЯ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЗДРАВООХРАНЕНИИ СЕВЕРО–КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. ВЫБОР ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОТКРЫТОЙ ЭКОНОМИКЕ: ПРИМЕР УКРАИНЫ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА.....	51
Кокенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И ЗАРУБЕЖОМ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. СТРУКТУРА КАПИТАЛА И ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ЦВЕТНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ КАЗАХСТАНА.....	67
Нургалиева А.А., Корабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ПРИОРИТЕТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ЭКОЛОГИЗАЦИИ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РОССИЙСКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ.....	90
Турсыбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касинова М. ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОЙ СИСТЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
ТЕХНИЧЕСКАЯ ОСНАЩЕННОСТЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПРОБЛЕМЫ
ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА
НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА И МОНГОЛИИ.....103

Zbigniew Korzeb, Pawel Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
ДЕТЕРМИНАНТЫ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ БАНКА ВОВРЕМЯ COVID-19. ДАННЫЕ
С ФОНДОВЫХ БИРЖ ВЫШЕГРАДСКОЙ ГРУППЫ.....110

Дуйсен Г.М., Айтжанова Д.А.
РЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: ПОТЕНЦИАЛ,
МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ.....118

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПРИНЦИПЫ И ФОРМЫ КОНТРОЛЬНЫХ ФУНКЦИЙ ПАРЛАМЕНТА.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ
КАЗАХСТАН.....134

Нестеров А. Ю.
ДЕТИ, РОЖДЁННЫЕ В ТЮРЬМЕ, ИХ ЖИЗНЕННЫЕ ТРАЕКТОРИИ:
УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ
ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА.....152

Токтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ
ВЛАСТИ.....158

ПОЛИТОЛОГИЯ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
ПРОБЛЕМА ЧЕЛОВЕКА В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ МЕЖГОСУДАРСТВЕННОГО
СОТРУДНИЧЕСТВА.....163

Нысанбаева А.
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
СТРАХОВЫЕ РЫНКИ РОССИИ И КАЗАХСТАНА: ОБЩИЕ ФАКТОРЫ И ПОТЕНЦИАЛ
РАЗВИТИЯ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ВИРТУАЛЬНОЙ
СРЕДЕ ВУЗА.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СТУДЕНТОВ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ
В ВУЗЕ.....191

Дуйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. РОЛЬ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ В ИНТЕНСИФИКАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ.....	197
---	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Эбенова П.М. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА ГОНЗО-ТЕКСТОВ.....	205
---	-----

Калибаева А.С. УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар МИР ГЕРОЕВ В РАССКАЗАХ ТЕЛЬМАНА БОКЫБАЙУЛЫ.....	220
---	-----

ИСТОРИЯ

Закиева Ж.К. ПЕРСПЕКТИВЫ ЦИФРОВОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИ.....	229
--	-----

Кышпанаков В.А. ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ ХАКАСИИ В XX-XXI ВЕКАХ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. РЕКОНСТРУКЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ В МИФОЛОГИЧЕСКОМ СОЗНАНИИ КАЗАХСКИХ ХУДОЖНИКОВ.....	243
---	-----

CONTENTS

ECONOMY

Abieva S.N., Matkarimova L.K. ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF THE NATIONAL ECONOMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	6
Adilbek Torebek PR-COMMUNICATION IN MODERN SOCIETY.....	14
Amurskaya M.A., Amirova R.I., Gus'kov S.V. PRECONDITIONS FOR HARMONIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF RUSSIA AND CHINA.....	20
Bleutaeva K., Gussenov B. FEATURES OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE ERA OF GLOBALISATION (ON THE EXAMPLE OF THE ALMATY REGION) AND RESUMPTION OF THE GREAT SILK ROAD.....	28
Baigireyeva Zh., Niyazbekova Sh.U., Shamisheva N. ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN HEALTHCARE IN THE NORTH KAZAKHSTAN REGION.....	36
Demchyshak N., Bahriy M., Brychka B., Vyslobodska H. SELECTION OF FINANCIAL STIMULATION INSTRUMENTS OF ENTERPRISE'S INNOVATION ACTIVITY IN OPEN ECONOMY: THE CASE OF UKRAINE.....	43
Zhakupov Y., Berzhanova A. INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION.....	51
Kokenova A.E., Adbikerimova G.I., Kulanova D.A., Yesbolova A.A.Y., Mergenbayeva A.T. EVALUATION AND DEVELOPMENT OF THE MEAT INDUSTRY IN KAZAKHSTAN AND ABROAD.....	59
Kokeyeva S., Abylaikhanova T., Niyazbekova Sh. CAPITAL STRUCTURE AND FINANCIAL STABILITY AT NON-FERROUS METTALURGY ENTERPRISES IN KAZAKHSTAN.....	67
Nurgaliyeva A., Korabayev B., Matenova Z., Zeinullina A., Sartova R. PRIORITIES OF APPLICATION OF HIGH TECHNOLOGIES IN THE INDUSTRY ON THE PRINCIPLES OF GREENING.....	75
Sofina A.A., Semenova E.N. SOURCES OF FINANCING FOR RUSSIAN COMPANIES IN CONDITIONS OF INSTABILITY.....	83
Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Tazhikenova S.K., Petrov A.M., Bekbolsynova A. CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES.....	90
Turysbekova R., Kereeva A., Tolegenova A., Kasseinova M. OPTIMIZATION OF PRODUCTION COSTS OF AGRICULTURAL COOPERATIVES AS A FACTOR IN THE FORMATION OF A STABLE FOOD SUPPLY SYSTEM.....	97

Shamuratova N.B., Baitilenova E.S., Narenova A.N., Iskakov G.Zh., Temiralieva Z. TECHNICAL EQUIPMENT OF AGRICULTURE AND PROBLEMS OF GEOLOGICAL RESTORATION OF THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX ON THE EXAMPLE OF KAZAKHSTAN AND MONGOLIA.....	103
---	-----

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Zhagyparova A.O., Rakayeva A.N., Serikova M. DETERMINANTS OF BANK'S SHARES RATES OF RETURN DURING COVID-19. THE EVIDENCE FROM VISEGRAD GROUP STOCK EXCHANGES.....	110
---	-----

Duisen G.M., Aitzhanova D.A. REGIONAL COOPERATION OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES: POTENTIAL, DEVELOPMENT MECHANISMS.....	118
---	-----

LAW

Altybaeva A.T., Ryskulov Sh.D. PRINCIPLES AND FORMS OF CONTROL FUNCTIONS OF PARLIAMENT.....	126
---	-----

Kurmaeva N.A., Usmanova E.F., Khudoikina T.V. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY MEDIATION IN RUSSIA AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	134
--	-----

Nesterov A.Y. CHILDREN BORN IN PRISON, THEIR LIFE TRAJECTORIES: THE PENAL ASPECT.....	141
---	-----

Rakhmetulina B.S., Seitenova S.Zh., Sultanova M.B., Nauryzbayev E.A., Nukiev B.A. THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM.....	152
---	-----

Toktombaeva A.Zh., Amanaliyev U.O., Mazhitov B.O. PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT.....	158
---	-----

POLITICAL SCIENCE

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S. PROBLEM OF MAN IN CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF INTERGOVERNMENTAL CO-OPERATION.....	163
--	-----

Nyissanbayeva A. ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....	171
--	-----

Prokopjeva E.L., Bykova V.A., Shelemetyeva O.M. INSURANCE MARKETS IN RUSSIA AND KAZAKHSTAN: GENERAL FACTORS AND DEVELOPMENT POTENTIAL.....	178
---	-----

PEDAGOGY

Anzorova S., Aibazova M., Zhapanova M., Gorda A., Kolesnikova E. DIGITALIZATION OF EDUCATION: PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN A VIRTUAL UNIVERSITY ENVIRONMENT.....	185
--	-----

Dakina G.T., Dzhumazhanova G.K., Amanova A.K. INTERACTION OF THE TEACHER AND STUDENTS IN THE RELATIONSHIP AT THE UNIVERSITY.....	191
---	-----

Duisenbek A.A., Ablaihanova N.T., Bauyrzhan A.B. THE ROLE OF COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGY IN THE INTENSIFICATION OF TEACHING GENERAL BIOLOGY.....	197
---	-----

PHILOLOGY

Gizdatov G.G., Abenova P.M. LINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION OF GONZO-TEXT.....	205
--	-----

Kalibayeva A.S. UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY (ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA).....	213
---	-----

Sekey Zh, Ali Abbas Chinar THE WORLD OF CHARACTERS IN THE STORIES OF TELMAN BOKYBAYULY.....	220
---	-----

HISTORY

Zakiyeva Zh.K. PROSPECTS OF DIGITAL SILK ROAD IN CENTRAL ASIA.....	229
--	-----

Kyshpanakov V.A. TRANSFORMATION OF THE NATIONAL STRUCTURE OF THE KHAKASIA IN THE XX-XXI CENTURIES.....	237
---	-----

Truspekova Kh.Kh. RECONSTRUCTION OF NATIONAL HISTORY IN THE MYTHOLOGICAL CONSCIOUSNESS OF THE KAZAKH ARTIST.....	243
---	-----

**Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the
National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *В.С. Зукирбаевой*

Подписано в печать 15.08.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 4.